

CEVEMA - projekt zaměřený na trh s vepřovým masem

20. 01. 2025

Aktualizace ze dne 20. 1. 2025 - Projekt s názvem „Model transparence cen v potravinové vertikále - vepřové maso“ podpořený TAČR jehož akronymem je CEVEMA je dostupný na webových stránkách ČZU v Praze (<https://cevema.pef.czu.cz/>). Projekt PID: TL01000180 je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci programu ÉTA. Projekt vede k návrhu velmi specificky orientovaných modelů, které poskytnou širší zemědělské praxi možnost orientovat se v procesu ekonomiky a následně i cenotvorby, včetně predikce cen a jejich přenosu napříč vertikálou. Podkladová data pro predikční modely byla aktualizována, byly doplněny informace z Evropské komise (Pigmeat statistics) - modely predikují ceny vepřového masa s vysokou přesností do února roku 2025. Model ARIMA stanovuje dopad ceny jatečných prasat v Německu na cenu jatečných prasat v ČR až do prosince roku 2025 (JUT, kategorie S, EUR/100 kg). Rovněž byl aktualizován i model elasticity cen vepřového masa napříč vertikálou.

Jako výsledek projektové činnosti jsou k dispozici výstupy orientované na analýzu teoretických aspektů vývoje trhu s vepřovým masem viz. dílčí zprávy (<https://cevema.pef.czu.cz/dilci-zpravy>).

Dílčí výzkumná zpráva „Monitoring stavu trhu s vepřovým masem“ je k dispozici na odkazu: <https://cevema.pef.czu.cz/download/dilci-zpravy-verejne/1dz2020.pdf>

Výstupy projektu CEVEMA byly nově rozšířeny o dvě instruktážní videa pro obsluhu software, ve kterých jsou podrobněji vysvětleny principy fungování dvou modelů, a to modelu DEA (interaktivního modelu efektivity chovu prasat) a makroekonomického modelu lineárního programování (modelu hodnocení nákladů a ziskovosti v rámci vertikály). Instruktážní videa obsahují návody na praktické využívání software a jsou nově dostupná na: <https://cevema.pef.czu.cz/interaktivni-model> a <https://cevema.pef.czu.cz/makroekonomicky-model-linearniho-programovani>

Výsledkem projektu jsou rovněž dvě informační videa, která seznamují odbornou veřejnost s obsahovou náplní dvou článků autorského kolektivu, publikovaných v zahraničních časopisech. Informační videa jsou dostupná prostřednictvím <https://cevema.pef.czu.cz> (na úvodní stránce), potažmo prostřednictvím následujících linků: https://youtu.be/_EHRYJP9i20 a <https://youtu.be/5NdbPbrzfyc>

Dále jsou k dispozici na webu projektu čtyři typy modelů. Jedná se o následující modely:

1. Interaktivní MODUL CEVEMA, který porovnává efektivitu výroby vepřového masa u českého prvovýrobce s průměrnou produkcí ve 14-ti evropských zemích: Rakousko, Belgie, Česká republika, Dánsko, Finsko, Francie, Německo, Velká Británie, Maďarsko, Irsko, Itálie, Nizozemsko, Španělsko a Švédsko (<https://cevema.pef.czu.cz/interaktivni-model>).
2. Model predikující vývoj ceny jatečných živých prasat v horizontu tří měsíců dopředu (<https://cevema.pef.czu.cz/predikce>). Model umožňuje sledovat reálné ceny živých prasat v ČR (v Kč/kg) a umožňuje odhad budoucí ceny nejen na základě posledních dostupných dat z databáze ČSÚ, ale i na základě potenciálního odhadu provedeného vlastním zemědělcem. Predikce je možné provádět i pro ceny chovných selat (ČR, ž.hm., Kč/kg) a pro ceny jatečných prasat (JUT, kategorie S, EUR/100 kg, pro ČR a Německo, z databáze cen Evropské komise). Základní soubor predikčních modelů je rozšířen o ARIMA Model. Jedná se o model predikce dopadu ceny jatečných prasat v Německu na ceny v ČR (JUT, S, EUR/ 100kg). Model ARIMA vychází z databáze cen Evropské komise a predikuje ceny na jeden rok dopředu (<https://cevema.pef.czu.cz/predikce/arima>).
3. Makroekonomický model lineárního programování umožňující porovnat náklady a zisky za vepřové maso v odvětví zemědělství a při realizaci finálních výrobků. Modelují se procesy obratu stáda, počínaje stavem prasnic a selat, následuje výkrm, zpracování na jatkách a finální prodej výsekového masa a masných produktů (<https://cevema.pef.czu.cz/makroekonomicky-model-linearniho-programovani>).
4. Makroekonomický model přenosu ceny mezi chovateli, zpracovateli a maloobchodem v kontextu vývoje indexů cen vstupů z databáze ČSÚ, tj. Model elasticity cen napříč vertikálou (<https://cevema.pef.czu.cz/model-elasticity-1>). Model je nově rozšířen na vztahy uvnitř vertikály a to tak, aby indikoval změny ve vývoji cen směrem od zemědělce k

obchodníkovi, tak i v obráceném směru tj. od obchodníka, přes zpracovatele k zemědělcům.

Garantem interaktivního modelu č.1 je prof. RNDr. Jaroslav Havlíček, CSc. (havlicekj@pef.czu.cz, tel. +420 224 382 242),

garantem predikčního modelu č. 2 a modelu elasticity cen napříč vertikálou č. 4 je prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D. (smutka@pef.czu.cz, +420 22438 2201),

garantem modelu lineárního programování č. 3 je doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D. (subrt@pef.czu.cz, +420 22438 2352),

ostatní informace Ing. Helena Řezbová, Ph.D. (rezbova@pef.czu.cz, +420 22438 2078).